

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2015/5355
Karar No.	2016/20276
Tarihi:	17.11.2016

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
6100 S. HMK/225

- **YEMİN**
- **YEMİN TEKLİF EDİLEBİLECEK KONULAR**
-

ÖZETİ Hukuk yargılamasında ispat araçlarından olan "Yemin" 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 225 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Yasanın 225 nci maddesine göre, yeminin konusunu, davanın çözümü bakımından önem taşıyan, çekişmeli olan ve kişinin kendisinden kaynaklanan vakıalar teşkil eder. Bir kimsenin bir hususu bilmesi onun kendisinden kaynaklanan vakıa sayılır

Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyeceği vakıalar, bir işlemin geçerliliği için, kanunen iki tarafın irade açıklamalarının yeterli görülmediği hâller ve yemin edecek kimsenin namus ve onurunu etkileyecek veya onu ceza soruşturması ya da kovuşturması ile karşı karşıya bırakacak konular yemin konusu olamaz (6100 sayılı Yasa Md. 226).

Uyuşmazlık konusu vakıanın ispatı için yeminden başka delili olduğunu beyan etmiş olan taraf da yemin teklif edebilir. Yemin teklif olunan kimse, yemini edaya hazır olduğunu bildirdikten sonra, diğer taraf teklifinden vazgeçerek başka bir delile dayanamaz ve yeni bir delil de gösteremez. Yemin teklif edilen kimse, duruşmada bizzat hazır bulunmadığı takdirde, kendisine yemin için bir davetiye çıkarılır. Yemin davetiyesine, yemine konu hususlar hakkında sorulacak sorular ile

geçerli bir özürlü olmaksızın yemin için tayin olunan gün ve saatte mahkemeye bizzat gelmediği veya gelip de yemini iade etmediği yahut yemini eda etmekten kaçındığı takdirde, yemin konusu vakıaları ikrar etmiş sayılacağı yazılır (6100 sayılı Yasa Md. 227-228).

9. Hukuk Dairesi 2015/5355 E. , 2016/20276 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :İŞ MAHKEMESİ

DAVA : Davacı, kıdem tazminatı ile ücret, fazla mesai ücreti, genel tatil ücreti, hafta tatili ücreti, izin ücreti alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkemece, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir. Hüküm süresi içinde davalılar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, davacının davalılardan ...'nin nakliye işlerini yürüten diğer davalı ...'nde 28/11/2010 tarihinde mikser operatörü olarak işe başladığını, 28/11/2010 tarihinden iş akdinin feshedildiği 09/07/2012 tarihine kadar aralıksız çalışmasını sürdürdüğünü, davalıların asıl-alt işveren ilişkisi nedeniyle davacının işçilik alacaklarından müştereken ve müteselsilen sorumlu olduklarını ileri sürerek, kıdem tazminatı ile ücret, fazla mesai ücreti, genel tatil ücreti, hafta tatili ücreti ve yıllık izin ücreti alacaklarının davalılardan tahsilini istemiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı ... vekili, öncelikle husumet itirazında bulduklarını, davacının davalının işçisi olmadığını, diğer davalı şirketin elemanı olarak çalıştığını, davacının çalıştığını iddia ettiği tesis işletmesine ilişkin sözleşmeyi dosyaya sunduklarını savunarak, davanın reddini istemiştir.

Davalı ... şirketi vekili, davacı ile vekil eden firma arasında iş akdinin davacı tarafın 06/07/2012 tarihinde babası ile birlikte çalışmak için işi bırakması sebebiyle sona erdiğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan delillere ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davacının iş sözleşmesini fesihle haklı olduğu, davalılar arasında asıl-alt işveren ilişkisi bulunduğu gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davalılar temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalıların aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-Hukuk yargılamasında ispat araçlarından olan "Yemin" 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 225 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir.

Yasanın 225 nci maddesine göre, yeminin konusunu, davanın çözümü bakımından önem taşıyan, çekişmeli olan ve kişinin kendisinden kaynaklanan vakıalar teşkil eder. Bir kimsenin bir hususu bilmesi onun kendisinden kaynaklanan vakıa sayılır.

Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyeceği vakıalar, bir işlemin geçerliliği için, kanunen iki tarafın irade açıklamalarının yeterli görülmediği hâller ve yemin edecek kimsenin namus ve onurunu etkileyecek veya onu ceza soruşturması ya da kovuşturması ile karşı karşıya bırakacak konular yemin konusu olamaz (6100 sayılı Yasa Md. 226).

Uyuşmazlık konusu vakıanın ispatı için yeminden başka delili olduğunu beyan etmiş olan taraf da yemin teklif edebilir. Yemin teklif olunan kimse, yemini edaya hazır olduğunu bildirdikten sonra, diğer taraf teklifinden vazgeçerek başka bir delile dayanamaz ve yeni bir delil de gösteremez. Yemin teklif edilen kimse, duruşmada bizzat hazır bulunmadığı takdirde, kendisine yemin için bir davetiye çıkarılır. Yemin davetiyesine, yemine konu hususlar hakkında sorulacak sorular ile geçerli bir özürlü olmaksızın yemin için tayin olunan gün ve saatte mahkemeye bizzat gelmediği veya gelip de yemini iade etmediği yahut yemini eda etmekten kaçındığı takdirde, yemin konusu vakıaları ikrar etmiş sayılacağı yazılır (6100 sayılı Yasa Md. 227-228).

Yemin için davet edilen kimse, tayin edilen gün ve saatte mahkemede geçerli bir özürlü olmaksızın bizzat hazır bulunmaz yahut hazır bulunup da yemini iade etmez ya da yemini eda etmekten kaçınırsa yemin konusu vakıaları ikrar etmiş sayılır. Kendisine yemin iade olunan kimse, yemin etmekten kaçınırsa yemin konusu vakıa ispat edilememiş sayılır.

Yeminin konusunu oluşturan vakıa, her iki tarafın değil, yalnızca kendisine yemin teklif edilen tarafın şahsından kaynaklanıyorsa yemin iade edilemez

Yemin edecek taraf gerçek kişi olup, yeminden evvel ölür veya fiil ehliyetini kaybederse yemin teklif edilmemiş sayılır. Yemin, bizzat tarafa teklif olunur ve tarafça eda yahut iade olunur. Taraflardan biri tüzel kişi yahut ergin olmayan veya kısıtlı bir kimse ise onlar adına yapılmış bir işleme ilişkin vakıanın ispatı için yemin, tüzel kişiyi temsile yetkili kişi veya organ yahut kanuni mümessil tarafından eda ya da iade olunabilir (6100 sayılı Yasa Md. 229 ilâ 232).

Yasanın 233 üncü maddesi uyarınca, yemin mahkeme huzurunda eda olunur. Hâkim, yeminin icrasından önce yemin edecek kimseye, hangi konuda yemin edeceğini açıklar, yeminin anlam ve önemini anlatır ve yalan yere yemin etmesi hâlinde cezalandırılacağı hususunda dikkatini çeker. Yemin edecek kimse, yemin konusunun yeterli açıklıkta olmadığını ileri sürerse; hâkim, karşı tarafın görüşünü aldıktan sonra derhâl bu konuda kararını verir. Değinen madde gereğince yemin, "Size sorulan sorular hakkında, gerçeğe uygun cevap vereceğinize ve hiçbir şey saklamayacağınıza namusunuz, şerefimiz ve kutsal saydığınız bütün inanç ve değerler üzerine yemin eder misiniz?" şeklinde yöneltir ve yemin teklif edilen kimse tarafından "Bana sorulan sorular hakkında gerçeğe uygun cevap vereceğime ve hiçbir şey saklamayacağıma namusum, şerefim ve kutsal saydığım bütün inanç ve değerlerim üzerine yemin ediyorum." denilmek suretiyle eda edilmiş sayılır.

Yasanın 234 ve devamı maddeleri gereğince, okuma ve yazma bilen sağır veya dilsizler, yemin hakkındaki beyanlarını yazıp imzalayarak yemin ederler. Okuma ve yazma bilmeyen sağır veya dilsizler, işaretlerinden anlayan bir bilirkişi aracılığıyla yemin ederler.

Yemin edecek kimse, mahkemeye gelemeyecek kadar hasta veya özürlü ise hâkim, bulunduğu yerde o kimseye yemin ettirir. Bu sırada isterlerse taraf vekilleri ve karşı taraf da hazır bulunabilir. Mahkemenin yargı çevresi dışında oturan kimse, yemin için davaya bakan mahkemeye gelmek zorundadır. Ancak, yemin edecek kişi, mahkemenin bulunduğu il dışında oturuyor ve bulunduğu yerde aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yolu ile yemin icrası mümkün değil ise istinabe yolu ile yemin ettirilir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 237 ve müteakip maddeleri uyarınca,

hâkim, eksik olan noktaları tamamlamak veya açık olmayan hususları aydınlatmak için yeminin konusu ile bağlantılı gördüğü soruları yemin eden kimseye sorabilir. Hâkim, yemin eden kimsenin beyanını dinleyip tutanağa geçirir ve yazılanları yüksek sesle huzurunda okur; beyanında ısrar edip etmediğini sorar ve verilen cevabı tutanağa kaydeder. Yemin edildikten sonra, yalan yere yemin nedeniyle açılan ceza davası, esas dava bakımından bekletici sorun yapılamaz. Somut uyuşmazlıkta, davalı Mem-Bal Turizm şirketi vekilinin süresi içinde bildirdiği anlaşılabilir delilleri arasında yemin delili de bulunmaktadır.

Davalı vekili, 06.11.2014 tarihli dilekçesinde son ay ücretinin ödendiğini savunarak davacı tarafa yemin teklif etmiş, yemin metni davacı asıla tebliğ edilmemiştir.

Ücret alacağı açısından yemin metninin usulüne uygun şekilde davacı asıla tebliğ edilerek sonuca gidilmesi gerektiğinin düşünülmemesi hatalıdır.

Ayrıca, banka kayıtlarındaki 13.07.2012 tarihinde davalı tarafından yapılan 158,65 TL'lik maaş ödemesinin davacıya sorularak bir değerlendirme yapılması da gerekmektedir.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 17.11.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.